

Plemenit zgled.

Spisal *Mihael Levstik.*

Petnajstletna Marjetica je nekoliko dni služila v mestu. Za svojo gospodo je morala vsak opoldan prinašati obed iz krčme. Nekega poletnega dne opoldne hiti z jerbasom na glavi po ulici. Pred prodajalnicami so bile po ulicah zavoljo solnca razpete platnene strehe. Neizkušena deklica zadene z jerbasom ob drogovje take strehe. Jerbas ji pade na tla, draga posoda se razbije, in jedi se razlijejo po kamenitem tlaku. Marjetica od strahu obledi, potem pa jame jokati na ves glas.

Kar hitro se zbere okolo jokajoče deklice mnogo ljudi.

„Oj,“ tarna ubožica, „kaj mi je storiti! Gospa me spodi iz službe, a domov si ne upam, ker bi bila mamica silno žalostna. O, Bog, usmili se me!“

V svoji zmedenosti začne pobirati črepinje in razsute jedi po tlaku ter spravljati v jerbas. To se je zdelo nekaterim gledalcem jako smešno in začeli so se posmehovati plakajoči deklici in njenemu početju.

Kar pristopi k Marjetici zala, lepo oblečena gospica in ji položi roko na ramo, rekoč: „Nikar ne jokaj, dekle, pojdem jaz s teboj. Kupili bova drugo, ravno takšno posodo in ravno takšna jedila.“

Hvaležno povzdigne Marjetica objokane oči k blagi rešiteljici. „Bog vam povrni, mila gospica! Hvaležna vam bom, dokler bom živela. Kako bi bila moja uboga in bolehnna mamica pač žalostna, če bi izgubila službo.“

In gospica, hči imenitnega in uglednega uradnika, prime služkinjo za roko, da jo odvede v prodajalnico za posodo. —

Ta plemeniti čin dobre gospice je jako ugajal okolo stoječim; sram jih je bilo, da so se posmehovali nesrečni deklici, namesto da bi ji pomagali, kakor je to storila ona blaga gospica.

„Oprostite gospica, smem li tudi jaz prispevati nekoliko?“ se oglasi eden okolo stoječih gospodov in ji pomoli dve kroni.

„Hvala, poravnava te škode je moja skrb. Toda, če pa dovolite, da obrnem vaš dar v podporo njeni materi, ga vzamem z veseljem!“

Zgled mladega gospoda je zdramil marsikoga iz množice. Kar po vrsti so segali v žep: „Prosim, izvolite, gospica, za njeno mater!“

Mnogoteri, ki se je prej škodoželjno posmehoval, je sedaj osramočen ponudil svoj prispevek, in ko je gospica — spoštljivo pozdravljena od narasle množice — odhajala, je imela v rokah za svojo varovanko nena-
vadno obilen dar.

Črez nekaj minut je bil jerbas zopet enako naložen kakor prej. Tedaj stisne plemenita gospica nabrane darove povsem iznenadeni Marjetici v roko, rekoč: „Bodi odslej previdnejša v svojih opravkih! Ta denar pa pošlji svoji materi, in skrb ti bodi v prihodnje, da je ne boš žalila. Vedi, da ni ljubezen do staršev vseh le Bogu, ampak tudi ljudem.“

Od tega dogodka je minilo pet let. Mislite, da je Marjetica pozabila svoje dobrotnice? Nikakor! Ona blaga gospica je sedaj soproga tistega gospoda, ki ji je takrat prvi ponudil dve kroni in ki je sedaj ugleden zdravnik. Marjetica pa služi pri nji za kuharico in je svoji dobri gospé vdana z vso ljubeznijo in zvestobo. Vsak mesec pošilja skoraj ves svoj zaslužek materi. Njena gospa pa pravi pogosto svojim znankam, da bi boljšega posla kot je njena Marjetica ne mogla najti nikjer na svetu.

Osel-kralj.

Spisal Ivo Trošt.

Osle zve, da je poginil lev, kralj živali, in pravi: „Poslej bom jaz kralj.“

Konj ugovarja za vse zbrane živali:

„Nimaš kraljeve postave, in treba ti zato tudi potrebne modrosti.“

„Postava je postranska stvar — obleka ne naredi človeka,“ dé modro sivec, „a v modrosti nadkriljujem vas vse.“

„Tvoje sedanje besede pričajo, da v modrosti ostaneš osel za vselej, pa brez zamere, prijatelj.“

In konj in vse živali se obrnejo zaničljivo od osla-bahača.

Pomladni dih.

Gozdič, gozdič moj zeleni,
zopet zdiš se mi vesel;
nova sreča ti je vzknila,
novo pesem jaz bom pel.

Žalostna dozda je bila
pesem mojega srca,
a poslej pa bo vesela
kot nikdar prej ni bila.

In z radosti polnim srcem
v gozd zeleni pohitim,
o pomladi tam zeleni
s ptički naj zagostolim!

Sokolov

